

Sp. zn. 4668/2019/VOP/IR
Č. j. KVOP-49052/2019
Datum 22. listopadu 2019

Vážená paní
Ing. Zuzana Černá
vedoucí oddělení stížností
Česká správa sociální zabezpečení
Křížová 25
225 08 Praha 5

Vážená paní vedoucí,

dovoluji si Vás vyrozumět o výsledku šetření zahájeného z podnětu paní A., bytem xyz, zastoupené na základě plné moci panem B. (dále také „stěžovatelka“), týkajícího se postupu České správy sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) ve věci doručování oznámení o zvýšení důchodu.

Šetřením jsem zjistila pochybení ČSSZ spočívající v tom, že ČSSZ stěžovatelce doručila oznámení o zvýšení důchodu prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, přestože je jí známo, že stěžovatelka má zřízenou datovou schránku.

Níže shrnuji skutková zjištění ze šetření a své závěry.

Stěžovatelka má zřízenou datovou schránku. ČSSZ jí však oznámení o zvýšení důchodu nezaslala datovou schránkou, nýbrž poštovní zásilkou. Proti postupu ČSSZ podala stěžovatelka dne 14. 5. 2019 stížnost. V ní upozornila na § 19 odst. 1 správního řádu¹, podle kterého má správní orgán primárně doručovat písemnosti prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky.

ČSSZ v odpovědi na stížnost² odkázala na § 19 odst. 2 správního řádu, ve kterém je stanoveno, že není-li možné písemnost doručit prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, lze ji doručit také prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. K tomu uvedla, že oznámení o zvýšení důchodu zpracovává automatizovaně, přičemž zasílání automatizovaných dokumentů prostřednictvím datových schránek není v současné době reálně možné. Automatizované dokumenty jsou v rámci stávajícího programového vybavení centrálně tisknuty a zasílány prostřednictvím České pošty, s. p. V závěru odpovědi ČSSZ stěžovatelce sdělila, že je připravována změna programového vybavení, která umožní posílání automatizovaných dokumentů také prostřednictvím datových schránek.

Stěžovatelka ve svém podnětu výslovně uvedla, že jeho podáním chce dosáhnout též toho, aby jí ČSSZ v budoucnu doručovala oznámení o zvýšení důchodu do datové schránky.

Před zahájením šetření pověřená zaměstnankyně Kanceláře veřejného ochránce práv Mgr. Ivana Rejzková oslovila ČSSZ s dotazem, v jaké fázi se nachází příprava změny programového vybavení a kdy je možné očekávat její realizaci. Dále ČSSZ požádala

1 Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

2 Dopis ze dne 20. 6. 2019.

o vyjádření, zda do přijetí výše uvedené změny bude stěžovatelce zasílat písemnosti nikoli poštovní zásilkou, ale prostřednictvím její datové schránky.

ČSSZ jí odpověděla, že si je vědoma své povinnosti zasílat občanům korespondenci do datové schránky, pokud ji mají zřízenou. Oznámení o zvýšení důchodu jsou však vyhotovována zcela automatizovaně hromadným tiskem a expedována na adresu, kterou má ČSSZ zaevidovanou ve své evidenci. Automatizované zpracování oznámení probíhá zcela bez zásahu zaměstnanců ČSSZ. K přípravě změny programového vybavení ČSSZ uvedla, že od odeslání odpovědi stěžovatelce nedošlo v této věci k dalšímu posunu, a ČSSZ se proto nemůže vyjádřit ani k termínu její realizace. Dále ČSSZ zopakovala, že současné programové vybavení neumožňuje automatizovaně vytvořené tisky zasílat do datových schránek občanů. Oznámení o zvýšení důchodu bude proto ČSSZ nadále zasílat prostřednictvím České pošty, s. p. Závěrem ČSSZ dodala, že vždy, když příjemce důchodu požádá o zaslání nedoručeného oznámení, nebo i doručeného oznámení, ale jiným způsobem, než příjemce důchodu požaduje, zaměstnanci jednotlivých dávkových oddělení vytisknou kopii oznámení a odešlou ho požadovaným způsobem.

K hodnocení postupu ČSSZ uvádím následující.

Správní orgán je povinen doručit písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky.³ Až tehdy, nelze-li takto písemnost doručit, může ji správní orgán doručit prostřednictvím provozovatele poštovních služeb.⁴

Stěžovatelka ČSSZ informovala, že má zřízenou datovou schránku. ČSSZ jí přesto oznámení o zvýšení důchodu zaslala prostřednictvím České pošty, s. p. **Uvedeným postupem se ČSSZ dopustila pochybení, které sice nemá za následek neplatné doručení⁵, může však vést k odpovědnosti za nesprávný úřední postup.⁶**

ČSSZ ve vyjádření uvádí, že jí současné programové vybavení neumožňuje zasílat oznámení o zvýšení důchodu do datové schránky. Současně ale dodává, že pokud o to příjemce důchodu požádá, zašle mu kopii oznámení o zvýšení důchodu též do datové schránky. Jestliže je tedy ČSSZ schopna na žádost příjemce důchodu zaslat kopii oznámení o zvýšení důchodu do jeho datové schránky, mám za to, že by mělo být v jejích možnostech tímto způsobem postupovat i bez žádosti, ideálně již v okamžiku odeslání oznámení o zvýšení důchodu poštovní zásilkou.

3 Ustanovení § 19 odst. 1 správního řádu.

4 Ustanovení § 19 odst. 2 správního řádu.

5 Nejvyšší správní soud vychází z materiální funkce doručení, tj. seznámení se s obsahem písemnosti. Pokud tedy příjemce důchodu písemnost, byť zaslanou nesprávným způsobem, převezme a má tak možnost se s ní seznámit, považuje se tato písemnost za doručenou, a to se všemi účinky (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2019, č. j. 1 Ads 335/2018, dostupný na www.nssoud.cz).

6 Podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů.

Ze skutečnosti, že ČSSZ v současné době nedisponuje takovým programovým vybavením, aby mohla doručovat oznámení o zvýšení důchodu pouze do datové schránky, nelze dovozovat možnost aplikace § 19 odst. 2 správního řádu, tj. doručovat oznámení prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Uvedené ustanovení se vztahuje zejména na situaci, kdy příjemce důchodu nemá zřízenou datovou schránku. Pokud příjemce důchodu datovou schránkou zřízenou má, musí ČSSZ doručovat tímto způsobem. Nedostatečné technické vybavení ČSSZ uvedené povinnosti nezbavuje.

Vážená paní vedoucí, v souladu s § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv⁷ si Vás dovoluji požádat, abyste se ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto dopisu vyjádřila ke zjištěným pochybením a informovala mě o přijatých opatřeních k nápravě. O svých zjištěních informuji také stěžovatelku.

Děkuji Vám za spolupráci.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

7 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.